Nr: 27.

Sobota.

D. 31. Stycznia.

Rok 1824.

KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA

Zgon Jerzego Lubomirskiego Marszałka Kor: 1668.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W domu Nr: 1412 przy ulicy *Zielnej* Żydówka *Mûchlrath*, urodziła w tych dniach Dziecie płci żeńskiej, z ogromnym pęcherzem w tyle głowy wiszącym i wodnym płynem napełnionym. Według własnego zeznania pomienionej Starozak: ów potwór miał się utworzyć z zapatrzenia się tejże na Żyda, który przekradaiąc wódkę przez Rogatki w pęcherzu na głowie, takowy w obecności rzeczonej Starozak: podówczas przy nadziei będącej zdejmował.— Także na *Pradze* Niewiasta w tych dniach porodziła Dziecie maiące twarz podobną do głowy *Królika*. Niemniej przed kilką dniami przysłano do Gabinetu Anatomicznego Króle: Warszaws: Uniwersytetu nadzwyczajnie osobliwy potwór ludzki. Jestto 4ro miesięczny płód, płci żeńskiej. Ciało wzdłuż kolumny pacierzowej iest tak przegięte, że głowa tylnej części ciała dotyka i iest z nią zrosła, a wnętrzności nieokryte wiszą u spodu i całkowicie są widzialne. Trudno iest wyobrazić sobie coś słuszniej na nazwisko potworu zasługuiące. Rzadka ta osobliwość nadesłaną została z okolic *Kalisza* staraniem iednego z tamecznych Lekarzy.—Niedawno w Obwodzie *Sieradzkim* Krowa Włościanina wydała *Ciele* maiące 2 głowy i 2 ogony, ten dziwotwor po urodzeniu był zdrów i biegał, szkoda iż go wkrótce zabito.

Zamiast *Brylantów*, tej zimy są w modzie *Turkusy*, któremi ozdabiaią Jubilerowie przepaski na głowę Damską, wszelkie zapinki (Fermoary) zausznice i sprzązki do pasów. *Brunetki* najczęściej teraz przepasuią głowę wstążką złotą która się wiąże zboku, a końce spadaią aż na ramiona, i maią żołędzie także złote—Kolor modnych *Poiazdów* iest ciemno zielony z listwami paljowemi; lejce przy modnym ekwipażu muszą być białe, kamelarowe, a nawet czasem iedwabne. Zamiast salop, używaią teraz Damy Płaszczyków axamitnych, podszytych atłasem i garnirowanych sznelką; noszą także takież płaszczyki atłasowe czarne maiące ogromną *Pelerynę* axamitną zapiętą na klamrę złotą. Toczki najmodniejsze nazywaią się *Szkockie*, w kolorach białym lub pąsowym, zdobią ie 3 piora szerokie. Na Bale nie inna suknia bierze się iak *Tulowa*.

Drugi Numer Pisma perjodycznego *Rozrywki dla Dzieci*, wyszedł z druku w dniu dzisiejszym.—

Donoszą z *Sieradza* iż tam tego roczne *Reduty* bywaią tak liczne i świetne iak nigdy podobne niebywały, na ostatniej znajdowało się około 300 osób, przybyłych nie tylko z poblizkich okolic, ale nawet z obcych Woiewództw, chociaż *Sieradz* położony iest tylko o półtory mili od miasta *Warty* gdzie także wteż same dnie bywaią *Kassyna*; na przyszłe Reduty spodziewaią się ieszcze liczniejszego zjazdu, a szczególniej ostatki *Karnawałowe* czynią nadzieie ochoczych zabaw.

Artykuł Nadesłany. — Wyczytawszy w Nrze 10 Kurjera Warsz: następuiące uwiadomienie „ *P. Winczenty Sztukator ukończył popiersie ś.p. JW. Hołowczyca Arcy Biskupa*,, mam sobie za okowiązek donieść: iż popiersie wmowie będące tak dokładne co do podobieństwa, a piękne co do sztuki, iest dziełem W. *Malińskiego Prof: Rzeź. by przy tutejszym Uniwersytecie*, co tem bardziej wyznać mogę bo pracy tej naocznym świadkiem byłem. J. P.—

Zmiany Xiężyca w *Lutym*. — Pierwsza Kwadra d, 8, godź: 4, min: 27 zrana. Pełnia d, 14, godź: 8, min: 49, wieczorem. Ostatnia Kwadra d, 21, godź: 6, min: 40, wieczorem. Dziś zimna stopni 3.

Przy robocie drogi w okolicy *Leśnowoli*, znaleziono w ziemi Posąg Kamienny, Kolosalnej wielkości, wyobrażaiący Osobę *Kazimierza Wielkiego* Króla Polskiego. Ten zabytek starożytności iuż iest umieszczony w przysionku Nowego Domu Towarzystwa Króle: Warszaw: Przyiacioł Nauk.

z Petersburga.—Mianowani zostali Szambelanami Hrabia Konstan: *Przeździecki* i Radca stanu *Parowski*, Kamerjunkrem Gotard *Sobański*. Potwierdzeni Prezydenci Sądów głównych w Guberni Witebskiej Jan Hra: *Plater* i Ben: *Wereszczyński*. Guberni Mohylowskiej Jan *Szpilewski* i Jerzy *Łuskina*. Guberni Mińskiej Ambroży *Korsak* i Rudolf *Piszczała*.

ROZMAITOSCI.

Wszystkie gazety *Paryzkie* są napełnione uwagami z powodu maiącej nastąpić zmiany w prawie, czyli maiącej zaprowadzić się siedmioletnosci Izby Deputowanych—w *Madrycie* bardzo wielu Oficerów żąda aby ich umieszczono w nowo tworzącej sięgwardji Królewskiej, mówią że kilku znakomitych Oficerów Francuzkich także zaciągnie się do tegoż Korpusu. Tamże d. 3 Stycznia cały garnizon stanął pod bronią, z przyczyny iż ktoś w nocy uderzył Kamieniem Żołnierza stoiącego na straży, lecz nienastąpiło żadne zaburzenie. Król Hiszpa: rozkazał wszyst-

kim żołnierzom z byłego woyska wiary wypłacić żołd zaległy. w *Barcelonie* uspokoło się lecz w okolicach *Taragony* snuią się bandy napastuiące Obywateli z czego powstaie niemała trwoga. — Donoszą z *Portugalji* że w Porcie *Lisbońskim* usilnie pracuią nad uzbraianiem Flotty, niewiadomo z pewnością czy wyprawa przedsiewziętą będzie przeciw *Brezylji*, czyli są w tej mierze iakie inne zamiary. ——

O straceniu *Turtla* są ieszcze takie szczegóły: podług zwyczaiu Kraiowego suknie delikwenta należą do Kata, Brat *Turtla* wykupił takowe suknie i drogo zanie zapłacił. Wiatrówkę iego oddano Panu *Wilson* stosownie do woli nieboszczyka. Gdy *Turtel* już zbliżał się do rusztowania, młodszy *Wilson* prosił go aby mu udzielił troche swych włosów, rozśmiał się *Turtel*, wyrwał kilka włosów z głowy i rzekł, oto teraz moia własność którą chętnie dziele się z przyiaciołmi, ofiaruię nadto WPanu moią tabakierkę. Zaten Pistolet którym *Turtel* zabił Pana *Weares* dawano tysiąc zło: pol: a za stryczek na którym go powieszono chciano dać 750 zło: lecz Sędzia kazał ten powróz spalić. ——

z *Stambułu* 2 ważne są nowiny, toiest nowe poruczenia *Persów* trwożą rząd Turecki, i że *Omer Wryone* popadł w niełaskę *Sułtana*.

DONIESIENIE URZĘDOWE.

w Kaliszu dnia 25 Stycznia 1824 r.

Gdy pisma publiczne ogłaszaiąc przypadek nieszczęśliwy wydarzonej pogorzeli w Fabryce Sukien Pa. *Harrer* w Sieradzu, niektóre zamieściły szczegóły z mylnych doniesień pochodzące; przeto dla sprostowania zaszłych pomyłek, któreby mogły być szkodliwemi dla Przedsiebiercy, tak znakomite stósunki handlowe maiącego, postanowiłem oznajmić: iż z obowiązku Urzędowania na zaiutrz po pogorzeli wydarzonej, zjechawszy sam osóbiście do Sieradza, przekonałem się naocznie i z wyprowadzonego śledztwa, iż szkoda iaką poniosł Pan *Harrer* nie iest tak dalece znakomita, żeby Miljona dochodzić miała, byłoby nieporównanie większą i przenosiłaby może miljonowe straty, gdyby nie szczery i gorliwy ratunek Mieszkańców, co uratowali dwa pawilony tego zakładu, z których w iednym znajduie się wielka Farbiarnia i ogromny zapas Materjałów Farbiarskich bardzo kosztowny, w drugim zaś oprócz Mechamizmu całej Fabryce ruch nadaiącego, znajdował się skład Wełny, i już przysposobionej przędzy, wielką wartość maiący. Także uratowane zostało bliskie zabudowanie, Comptoir fabryczny, i skład gotowych Sukien w sobie obejmuiące. Zgoła spłonęła tylko pryncypalna Budowla w Towarzystwie Ogniowem zabezpieczona, a w niej spaliły się Machiny, których wartość na złp. 268,000 ewaluowaną została. Mimo tej doznanej klęski, Przedsiebierca zaratowany z strony opiekuńczego Rządu skuteczną pomocą, przedsiewziął środki ku restaurowaniu tej Fabryki, która najdalej w Miesiącu Maiu zupełnie odbudowana i 12cie Assortimentów nowych kompletnych Machin do gremplowania i przędzenia wełny, oraz co najnowszego wynalazku Machiny do postrzygania, Transversalne i Longitudinalne, zaopatrzoną będzie. Tymczasem zaś Fabryka ta najmniejszej niedoznała stagnacji: 44 Warsztatow, które były w mieszkaniach prywatnych rozłożone, idą ciągle; Mieszkańcy miejscowi i Obywatele Okolicy, ułatwili Panu *Harrer* wynaięcie dostatecznego pomieszkania na urządzenie tymczasowo Przędzarni, do której Machiny już wczęści nadeszły. Zgoła po czynności i zabiegłości niezmordowanej biegłego w swej sztuce, a oraz zamożnego Przedsiebiercy, niemniej po skutecznem z strony Rządu onegoż zaratowaniu nową zapomogą, spodziewać się można niewątpliwie: iż Fabryka ta wkrótce dojdzie do świetniejszego stanu dokładności, i dobrego bytu, iakim się szczycić można było przed wynikłą pogorzelą. Jedyna niepowetowana strata iest ta, iż pięciu robotników wczasie pożaru utraciło życie, z powodu, iż na wyraźne niebezpieczeństwo niepomni, udali się na górne piętra goreiącego gmachu dla wyratowania własnych swych tamże znajdniących się rzeczy; osierociałych tym sposobem kilku Wdów stan politowania godny Pan *Harrer* zabezpieczył stósownem z swej strony zapewnieniem dalszego ich Losu.

Prezes Komissji Woiowództwa Kaliskiego.
Radoszewski. *Szumowski* S. P.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Wojcicki Jan Oby: z Wilna.—Seheń Oby: z G. Grodzieńskiej. — Sierakowski Jgnacy Oby: z Lubartowa.—Maiewski Jan Obywa: z Mławskiego.—Jerzewski Jgnacy Obywatel z Prasnyskiego.—Sztern Simon Doktor z Kalisza.—Jaczewski Radca Pow: z Plewnika. — Radoliński Hrabia z Czerwony. —Kisielnicki Michał Oby: z Prasny:— Hryniewiczowa Dziedziczka z Sleżan.

Teatr. Jutro tego Karnawału *Przedostatnia Maskarada.* O godzi: 8 Kome: *Litwin*, *Podlasiak*, i *Warszawianin*, o 10, *Małe co kto lubi* czyli sceny z Komedji i Oper, o 12 Balet komiczny *Fletrowers zaczarowany*.